

Од уласка наших снага у КЗБ припадници јединице пронашли су више десетина комада наоружања различитог калибра, пет минобацача, неколико стотина граната, противпешадијских и противтенковских мина, те одређене количине муниције и санитетског материјала. Више пута веома ефикасно спречени су покушаји кријумчарења људи, стокe и недозвољене робе.

Организацијске промене у Војсци Србије свој завршетак имале су у Врању, крајем јуна ове године, када је, од главнине 78. моторизоване бригаде и делова других јединица са ширег подручја, формирана Четврта бригада Копнене војске. Срца свечано постројених припадника новоформиране јединице била су, тог 30. јуна, препуна задовољства. С разлогом.

Они настављају традиције Првог пешадијског пука књаза Милоша Великог, славне врањске јединице из Првог светског рата, а чињеница да извршавају задатке ту, на веома осетљивом подручју Србије, њихову одговорност чини већом. Зона одговорности Четврте бригаде говори сама за себе – општине Трговиште, Прешево, Бујановац, Врање, Владичин Хан, Сурдулица и Босилеград имају веома разнолик демографски састав. За сваког војника то је посебно важна чињеница, која, ових дана, долази до изражаја.

Истичући да припадници бригаде, још од 1999. године, живе у сложеним и специфичним теренским условима, њен командант пуковник Милосав Симовић наглашава да је реорганизација Војске у великој мери допринела повећању ефикасности и борбене оспособљености јединица ангажованих на том подручју. Формирање бри-

ЧЕТВРТА БРИГАДА КОПНЕНЕ ВОЈСКЕ

У ЗОНИ ОПРЕЗА

гаде било је само финале вишемесечних, па и вишегодишњих, промена, усмерених ка једном циљу – стварању респективне, моћне и мобилне јединице, спремне да реагује за најкраће време.

– Укидањем 243. механизоване бригаде, средином 2004. године, зона одговорности тадашње 78. моторизоване бригаде проширила се, а број локација под њеном контролом у Копненој зони безбедности знатно се повећао – каже пуковник Симовић и додаје:

– Од фебруара 2005. године јединица је у оквиру Копнених снага, а од јуна 2007. у саставу Копнене војске. Јединице Бригаде размештене су на 23 локације, од чега је 16 у Копненој зони безбедности. Базе су већином контејнерског типа, свега пет их је са баракама.

Штурим, војничким речима, не желећи ваљда да, у прилично осетљивом тренутку, преувеличава њен значај, пуковник Милосав Симовић износи личну карту јединице којом командује, а чији активни састав чине изабрани официри, подофицири, војници по уговору, војници на одслужењу војног рока и цивилна лица. Сви они чине снагу која обећава ефикасно извршавање сваког задатка. О тим задацима пуковник Симовић говори много радије, но о ономе чиме је и колико опремљена Четврта бригада:

ВРАЊЕ

Врање је политички, административни, привредни, културни и образовни центар Пчињског округа. Од Београда је удаљено 347 километара, а од границе с Бугарском дели га свега осамдесетак километара.

Према последњем попису град броји 55.000 становника, а општина, са 105 насеља, 31 месном заједницом и 21 месном канцеларијом, нешто више од 87.000 људи. Врање се налази у средишту комуникацијских праваца који Србију повезују са суседном Македонијом, а Балкан са Средњом Европом.

РЕЛАТИВНО МИРНА ГОДИНА

Иако у три последње године нису забележени терористички напади на снаге Војске Србије, на том осетљивом подручју ни ове године није било сасвим мирно. Карактеристично је било појављивање криминалне групе у рејону села Кончуљ и Лучане, која је пресретала и пљачкала грађане на путном правцу Бујановац–Њилане. Група је уништена августа ове године, када је у једном окршају с полицијом и Жандармеријом један криминалац убијен, а неколико њих рањено.

Припадници Четврте бригаде сећају се и ранијих инцидената. Тако је 2003. године забележено 16 терористичких напада на снаге Војске Србије и МУП, од којих су посебно опасни били онај на бази Добросин 10. августа, када је минобачком ватром причињена велика материјална штета, и рањавање мајора Рахмана Бандића, месец дана касније.

– После уласка наших снага у Копнену зону безбедности, ова јединица изводи, условно речено, мировну операцију с одређеним садржајима противтерористичке борбе. Наш тежишни задатак и сада је обезбеђење административне линије с Косовом и Метохијом у дужини од 117 километара и контрола Копнене зоне безбедности површине готово 600 километара. Да бисмо то ефикасно и квалитетно остварили, било је потребно да изградимо 11 база контејнерског типа, 17 барака, више од 47 километара локалног пута, педесетак земуница, на десетине бункера лаког типа, готово 200 заклона за борбена возила, десетак километара ровова и саобраћајница. Услови за смештај људства сада су повољнији него раније, али увек може боље – каже пуковник Симовић.

■ ИСКУСТАВА

Говорећи о напорима које припадници јединице свакодневно чине у обезбеђењу административне линије с Косовом и Метохијом, командант Четврте бригаде сећа се и њене прошлости, напомињући да је 78. моторизована, од које је, практично, настала Четврта бригада, бомбардовање НАТО дочекала на тежишту одбране Нишког корпуса, затварајући правце из Македоније и јужне српске покрајине. Тада је погинуло 11 припадника те јединице.

– Доцније, она се ангажовала у обезбеђењу задњег обода Копнене зоне и спречавању активности такозване „Ослободилачке војске Прешева, Медвеђе и Бујановца“. У саставу Здружених снага безбедности, јединице бригаде учествовале су у припреми, организацији и извођењу противтерористичке операције приликом уласка наших снага у Копнену зону безбедности. На тим искуствима настала је наша Четврта бригада, тим искуствима се поносимо – прецизира пуковник Симовић.

Данас су услови на терену знатно повољнији него раније, али опрезност није смањена. Напротив. Специфични и одговорни задаци условили су и одговарајуће мере безбедности, којима се у Четвртој бригади поклања изузетна пажња.

– Чинимо све што можемо да спречимо изненађења, отклонимо и најмању могућност да нам се деси нешто непредвиђено – каже пуковник Симовић.

– Задатке извршавамо из база размештених у близини административне линије и са осматрачница, организујемо патроле и заседе, ангажујемо снаге за пратњу и обезбеђење колона и заједнички патролирамо са јединицама Кфора. Наравно, имамо и веома ефикасне снаге за интервенцију ка евентуално угроженим правцима на административној линији. Треба знати да све то чинимо у свим временским условима и у свако доба дана. Административна линија с Косовом и Метохијом је непрекидно под нашим будном оком – тврди командант Четврте бригаде.

Професионални састав бригаде, који се, готово искључиво, ангажује на задацима у Копненој зони безбедности, има велико искуство у извршавању противтерористичких дејстава. Од уласка наших снага у КЗБ, на задацима обезбеђења административне линије, припадници Бригаде пронашли су више десетина комада наоружања различитог калибра, пет минобацача, неколико стотина граната, противпешадијских и противтенковских мина те одређене количине муниције и санитетског материјала. Више су пута веома ефикасно спречени покушаји кријумчарења људи, стоке и недозвољене робе. Зауостављена је и бесправна сеча шуме.

Све то, наравно, не би било могуће без добре сарадње са локалном полицијом и Жандармеријом, а не треба изгубити из вида ни договоре са Координационим телом, Војнобезбедносном и Безбедносно-информативном агенцијом.

– У обављању задатака на терену, веома је значајна и професионална сарадња са Мултинационалним наменским снагама „Исток“ из састава Кфора, чије језгро чине припадници америчке војске – напомиње пуковник Симовић.

– Сарадња је почела уласком наших снага у КЗБ. Још тада смо, због исказаног људског и професионално коректног односа према свим мештанима, без обзира на националну припадност, добили признање од странаца. Сарадња с Мултинационалним наменским снагама реализује се на локалном, координационом и командном нивоу, а посебан напредак учињен је организовањем заједничких патрола. Плод сарадње наше бригаде и МННС „Исток“ јесу и

НОВИ СТАНОВИ

Иако живе и раде на осетљивом подручју Србије, велики број професионалних припадника Четврте бригаде нема решено стамбено питање. Већ следеће године, стање ће се, по речима команданта јединице пуковника Милосава Симовића, донекле побољшати.

– У Врању ускоро очекујемо доделу 56 станова старешинама Бригаде. Они су већ изграђени у насељу „Виктор Бубањ“ и према обећању министра Шутановца, требало би до краја наредне године да бар ублажимо неповољно стање – каже пуковник Симовић.

НАЈПОСЕЂЕНИЈИ ОТВОРЕНИ ДАНИ

Омиљену манифестацију дружења с мештанима „Отворени дан“ Војска Србије у Врању је организовала чак четири пута, што сведочи о великом интересовању грађана. Од марта до октобра у Касарни „Први пешадијски пук књаза Милоша Великог“ по један дан провели су најпре ученици Основне школе „Вук Караџић“, а затим и чланови Савеза извиђача, па грађани и ђаци Врања и околине, за које је акција организована два пута.

две заједничке вежбе реализоване у Копненој зони безбедности. Њихов значај огледа се у афирмацији партнерских односа наше војске и међународних снага безбедности и јачању међусобног поверења мештана на југу Србије.

■ ИЗГРАДЊА ПОВЕРЕЊА

Управо ту, на пољу међунационалних односа, припадници Бригаде су најопрезнији. Обавезује их и велики углед који, због свог професионалног односа на терену, имају не само међу српским, већ и међу албанским становништвом. То је допринело да током

ТИМСКИ РАД

Оно чиме се командант Четврте бригаде највише поноси јесу висока професионалност и морал свих припадника јединице. Без свесрдног залагања и тимског рада, рад на одговорним и сложеним задацима био би много тежи. Истичући колективни дух и висок ниво стручности као пресудне чиниоце успеха, пуковник Симовић је тек после упорног наговарања пристао да помене неколицину старешина који се, у дужем периоду, највише ангажују.

– Велики део послова у гарнизону и Копненој зони безбедности одрађују команданти батаљона и дивизиона, посебно потпуковници Слађан Стаменковић и Зоран Спасић, који са својим јединицама извршавају најсложеније задатке. Корак до њих је мајор Зоран Стоичков, који, такође, носи велики терет. Наравно, велики допринос ефикасном извршавању свих задатака дају и моји непосредни помоћници потпуковници Жељко Петровић, заменик команданта, Божидар Пејић, начелник штаба, Миломир Ивановић, помоћник за операције, и Мића Бранковић, помоћник за подршку.

последње три године не дође до терористичких напада на тамошње јединице Војске Србије. Својим коректним, професионалним, војничким и људским односом према Албанцима они несумњиво умногоме доприносе и повећању поверења између мештана и државе Србије.

– Међу наше најважније задатке свакако спада и јачање поверења између Војске и становника Пчињског округа. То је првенствено обавеза новоустановљене Канцеларије за цивилно-војну сарадњу у којој се труде да грађанима што више изађу у сусрет. Припадници Четврте бригаде учествовали су у свим хуманитарним акцијама организованим у Војсци и ван ње. Наша јединица је изградила и поправила путеве између села Бујић и Мађере у општини Прешево, Велики и Мали Трновац, затим у рејону села Муховац, на правцу Трговиште–село Радовница итд. У сарадњи са општинама Прешево, Бујановац и Врање организовали смо посете лекарских екипа селима са албанским и српским живљем, санитарски смо збрињавали мештане без обзира на националну припадност – каже пуковник Симовић.

На средокраћу између Врањанаца и војске, најангажованији у цивилно-војним односима у Четвртој бригади свакако је потпуковник Горан Станковић, човек коме се грађани Врања и околине веома често обраћају за помоћ. Од када је у врањској касарни „Први пешадијски пук књаза Милоша Великог“ отворена Канцеларија за цивилно-војну сарадњу, у њој се готово сваког дана појави понеки мештанин који од Војске тражи услугу, савет, помоћ.

– Често оно што се од нас тражи нема велике везе с Војском и њеним надлежностима – каже потпуковник Станковић и наставља – ми се, наравно, ипак трудимо да што више учинимо за наше суграђане, за све оне који живе у нашој зони одговорности. Због тога смо неколико пута имали састанке с најодговорнијим људима локалне самоуправе у општинама Врање, Бујановац и Прешево, којима смо објаснили циљ и задатке Канцеларије и представили наше амбиције и планове, посебно у вези с Копненом зоном безбедности.

Наишли смо на веома добар одзив, што се потврдило већ наредних месеци, приликом реализације тих задатака. Организовали смо неколико акција бесплатних лекарских прегледа и у најудаљенијим селима, поделили смо велике количине лекова у селима Илинце, Мађере, Мали Трновац, Трстена... Пружали смо помоћ грађанима на југу централне Србије, где и сами живимо и радимо. У летњим месецима цистернама смо довозили воду у села Ранатовац, Мађере и Илинце, која су остала без пијаће воде, наша јединица је поправљала путеве и инфраструктуру... Све то део је активности које су потекле од Канцеларије за цивилно-војну сарадњу. ■

Душан ГЛИШИЋ
Снимиле Радован ПОПОВИЋ и Даримир БАНДА